

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 1239

Sedința publică de la 22 februarie 2012

Curtea constituită din:

Președinte	PETROVICI CRISTINA
Grefier	MOLDOVEANU CARMEN

Pe rol fiind pronunțarea asupra acțiunii formulate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul SAVONIA IOAN.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică de la 1 februarie 2012, susținerile fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea cauzei la 8 februarie 2012, 15 februarie 2012 și apoi la 22 februarie 2012 când a pronunțat următoarea hotărâre:

CURTEA,

Asupra acțiunii în contencios administrativ de față:

La data de 30.05.2011 s-a înregistrat sub nr. 5015/2 cererea reclamantului CNSAS care a chemat în judecată pârâtul SAVONIA IOAN pentru ca, prin sentința ce se va pronunța, să se constate calitatea pârâtului de lucrator al Securității.

În fapt, reclamantul arată că prin cererea nr. P 2427/09/26.08.2009, adresată C.N.SAS. de către domnul _____, se solicita verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului nr. I 235818 (cotă C.N.SAS.). în acest dosar, domnul SAVONIA Ioan a întocmit documente care se regăsesc la filele 2, 3, 44, 46, 47, 48, 49.

Au fost invocate prevederile art. 1 al 7 din OUG nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. S/DI/I/769/07.04.2011, precum și al înscrisurilor pe care le-a atașat acțiunii, domnul SAVONIA Ioan a avut gradul de locotenent major, în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Prahova, Securitatea Orașului Sinaia (1988,1989).

În această calitate, domnul SAVONIA Ioan a participat activ la urmărirea unei persoane semnalate cu intenții de „evaziune”, surprinsă în momentul trecerii frontierei că deținea asupra sa „certificatul de naștere în original, diploma de absolvire a unei școli tehnice financiare, teza de doctorat și trei caracterizări privind activitatea sa profesională”.

Astfel, pârâtul a apreciat ca oportună deschiderea unui dosar de urmărire informativă pentru motivul amintit anterior, iar măsurile informativ - operative derulate au fost următoarele: dirijarea rețelei informative pentru a stabili „date referitoare la motivele care l-au determinat să rămână în străinătate și, în mod deosebit, concepțiile politico-ideologice ale acestuia”, „legăturile și relațiile pe care obiectivul le are, atât în țară, cât și în străinătate, comportarea la locul de muncă și în afară, și alte aspecte ce le va impune situația operativă); „investigații la locul de muncă, la domiciliu și la locul de naștere, pentru a stabili date exacte privind familia, rudele sale și situația lor”; interceptarea convorbirilor telefonice și a corespondenței.

Măsurile propuse de către pârât au fost puse în aplicare așa cum rezultă și din materialele depuse în probatoriu.

Reclamantul a precizat ca definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreșeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>. Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care, respectând instrucțiunile din acea vreme, ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de normele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul prevederilor O.U.G. nr. 24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Activitatea paratului se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngreșirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Reclamantul a opinat că activitățile desfășurate de către parat, în calitate de angajat al fostei Securități, au suprimat următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viață privată, prevăzut de art. 33 (secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice) din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

A considerat ca sunt asigurate condițiile impuse de art. 2 lit a din OUG nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea de lucrător al Securității.

Paratul a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Prahova, Securitatea Orasului Sinaia (1988,1989).

A desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngreșit drepturi și libertăți fundamentale ale omului ca cele indicate mai sus.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe disp. art. 1 al. 7 și al. 8, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar

si deconspirarea Securitatii, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 si art. 35 al. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, adoptat prin Hotărârea Colegiului Nr. 2/2008, publicat in Monitorul Oficial al României Nr. 18/09.01.2009 precum si pe dispozitiile articolului 112 al Codului de Procedura Civila.

În susținerea acțiunii, reclamantul a administrat proba cu înscrisuri, acestea fiind depuse la 28.09.2011.

Paratul a depus la 11.11.2011 o cerere prin care a invocat exceptia de neconstitucionalitate a OUG nr. 24/2008 (disp. Art. 2, 7, 8, 11, 13, 24) in raport de dispozitiile art. 1, 21, 23 si 24 din Constitutia Romaniei.

Totodata paratul a depus intampinare prin care a invocat exceptia lipsei interesului si a lipsei calitatii procesuale active a reclamantului.

Reclamantul a solicitat suspendarea cauzei pana la solutionarea exceptiei de neconstitucionalitate.

Pe fond a solicitat respingerea actiunii reclamantului deoarece nu a ingradit niciun drept ori libertate a persoanelor, ordinul autoritatii are un caracter exoneratoriu, sustinerile reclamantului nu corespund realitatii si nu sunt probate.

La termenul din 1.02.2012 reclamantul a depus punct de vedere asupra exceptiei de neconstitucionalitate si note scrise.

Intrucat dispozitiile actuale ale legii nr. 47/1992 nu mai prevad suspendarea cauzei in cazul formularii exceptiei de neconstitucionalitate, curtea a acordat cuvantul paratilor la termenul din 1.02.2012 atat cu privire la admisibilitatea exceptiei de neconstitucionalitate cat si pe exceptiile invocate de parat si pe fondul cauzei.

Intrucat dispozitiile atacate sunt aplicabile in cauza, fiind invocate de reclamant in sustinerea actiunii, se retine ca este indeplinita conditia prevazuta de art. 29 al. 1 din legea nr. 47/1992 in privinta legaturii care trebuie sa existe intre legea ori ordonanta ale carei prevederi au fost atacate cu exceptia de neconstitucionalitate si solutionarea cauzei.

De asemenea se constata ca ordonanta de urgenta este in vigoare, fiind indeplinita si aceasta conditie prevazuta de acelasi aliniat.

Exceptia a fost invocata in fata unei instante de judecatoresti.

Este indeplinita si conditia prevazuta la al. 2 al art. 29 din legea nr. 47/1992, in sensul ca exceptia a fost invocata de o parte in proces, precum si cea de la aliniatul 3 dispozitiile atacate nefiind declarate ca neconstitucionale printr-o decizie anterioara a Curtii Constitutionale.

Ca urmare se constata ca sunt indeplinite conditiile art. 29 din legea nr. 47/1992 in ceea ce priveste sesizarea Curtii Constitutionale cu exceptia mai sus invocata, astfel ca va admite cererea de sesizare a Curtii Constitutionale cu exceptia de neconstitucionalitate a prevederilor OUG nr. 24/2008 si va dispune sesizarea instantei de contencios constitutional cu aceasta exceptie.

In baza art. 29 al. 4 din legea nr. 47/1992 va dispune comunicarea hotararii si a punctelor de vedere ale partilor catre Curtea Constituionala.

Cu privire la motivele invocate de parat in sustinerea exceptiei instanta retine ca nu se poate retine incalcare a prevederilor art. 1 al. 3 din Constitutia Romaniei, dreptului la un proces echitabil (art. 21), libertatea individuala (art. 23 al. 11) ori dreptului la aparare (art. 24) pentru ca OUG nr 24/2008 nu permite posibilitatea ca persoana verificata sa se apere in fata CNSAS.

Procedura prevazuta de OUG nr. 24/2008 la CNSAS nu este nici o procedura jurisdictionala nici a unei instante de judecata, astfel ca evident nu poate fi vorba nici despre un proces in fata CNSAS si ca urmare nici drepturile invocate de reclamant nu se aplica in faza cercetarilor efectuate de CNSAS ori la luarea deciziei de sesizare a instantei de judecata.

Existenta unui proces echitabil este asigurata prin faptul ca cererea de constatare a calitatii de lucrator ori colaborator al Securitatii formulata de reclamantul CNSAS este adresata unei instante de judecata, iar paratul are posibilitatea de a-si formula toate apararile in sustinerea pozitiei sale fata de cererea reclamantului.

Cu privire la neconstitutionalitatea prevederilor OUG nr. 24/2008 prin raportare la art. 21 al. 1 din Constitutia Romaniei se retine ca prevederile constitutionale nu interzic ca prin anumite acte normative sa dobandeasca calitate procesuala activa diferite institutii, autoritati ori asociatii (ex. procuror, prefect, asociatii nonguvernamentale etc).

Este si cazul de fata cand CNSAS are calitate procesuala activa urmare a prevederilor OUG nr. 24/2008, iar art. 8 lit a dispune asupra modalitatii de sesizare a instantei.

Persoana lezata poate interveni in proces daca doreste, insa nu este obligata.

Aceasta subrogare se produce prin efectul actului normativ, iar dispozitia atacata are drept scop devaloarea „activitatilor exercitate de regimul comunist” adica tocmai scopul OUG nr. 24/2008 prevazut chiar in preambulul acestuia.

In aceste context sunt de retinut apararile reclamantului in sensul respingerii exceptiei de neconstitutionalitate.

De asemenea se retine ca prin prezenta cauza nu se stabileste vreo raspundere penala ori o alta raspundere pentru a putea fi invocate aspecte ce tin de condamnarea unei persoane (art. 23 al. 11 din Constitutia Romaniei, art. 6 si 7 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului).

Prin urmare instanta opineaza ca exceptia de neconstitutionalitate invocata de parat este si neintemeiata.

Cu privire la exceptiile lipsei interesului si a lipsei calitatii procesuale active a reclamantului, analizate conform art. 137 cod procedura civila cu prioritate, relevante sunt aspectele aratate mai sus in sensul ca legiuitorul a acordat prin OUG nr. 24/2008 legitimitate procesuala activa a reclamantului, fapt ce il scuteste pe acesta de a face dovada unui interes personal al acestei institutii.

Potrivit art. 8 lit a din OUG nr. 24/2008 „Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ia în discuție nota de constatare și, după

caz: a) aprobă nota de constatare și dispune Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia;”.

Asadar legea ii confera reclamantului calitatea procesuala activa in cauza pentru a introduce actiunile in constatarea calitatii de lucrator al Securitatii.

Referitor la exceptia lipsei de interes se retine ca OUG nr. 24/2008 nu conditioneaza introducerea actiunii de catre CNSAS de justificarea unui interes al reclamantului.

Asadar se constata neintemeiate exceptiile lipsei calitatii procesuale active a reclamantului si a lipsei interesului acestuia, urmand a le respinge.

Analizând actele si lucrarile dosarului, cu privire la fondul cauzei instanța reține următoarele:

Având în vedere că pârâtul a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Prahova, Securitatea Orașului Sinaia (1988,1989) este indeplinita conditia prevazuta de art. 2 lit a din OUG nr. 24/2008 privind „calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989”.

De altfel paratul nu a contestat apartenenta sa la organele de securitate.

Paratul afirma paratul este ca a actionat in baza ordinelor si instructiunilor primite si ca ordinul superiorului are caracter exonerator, ca nu s-a probat ca a suprimat ori ingradit drepturi fundamentale, ca anumite drepturi pot fi restranse potrivit Constitutiei Romaniei si conventiilor internationale, ca toti cei cu activitati ostile statului trebuiau sa devina subiecti de verificare informativa.

Din documentele de la filele 20-22, reiese ca paratul a propus un plan de masuri impotriva numitului S.F. intrucat ar fi dorit sa ramana in strainatate.

Astfel paratul a propus efectuarea de investigatii la locul de munca si la domiciliul persoanei in cauza pentru aflarea de date privind familia, rudele, situatia lor, legaturilor pesrsoanei, interceptarea corespondentei interne si externe, a convorbirilor telefonice, stabilirea preocuparilor.

Din documentele de la filele 23-52 reiese ca masurile propuse de parat au fost puse in aplicare.

Masura luata de parat a dus la supravegherea persoanei in cauza si prin urmare la furnizarea unor note informative (filele 23-25, 27-28) prin care se mentioneaza aspecte din viata personala a numitului S.F.

Din inscrisurile de la filele 31-52, note reiese ca au fost interceptate si convorbirile telefonice ale susnumitului, toate vizand aspecte ale vietii cotidiene ale unei persoane, legaturi de prietenie, familie, organizarea unor activitati cotidiene etc.

In respectivele documente figureaza consemnate opinii ale persoanei urmarite, viata sa de familie, legaturi ale acestuia.

Toate aceste activitati se inscriu intre actiunile pe care regimul totalitar comunist le promova in scopul mentinerii regimului si a imaginii pe care acesta dorea sa o promoveze de societate perfecta.

Scopul actiunilor nu era nici pe de parte prevenirea savarsirii de infractiuni ori urmarirea unor persoane care atentau la ordinea publica ori securitatea nationala ci constrangerea cetatenilor de ramane mai departe in tara pentru a nu se crea impresia ca regimul comunist ar fi un regim restrictiv si care afecteaza libertatile cetatenesti recunoscute la mod declarativ.

Ca este asa o demonstreaza faptul ca urmarirea persoanei a fost declansata ca urmare a faptului ca a fost depistat la controlul vamal cu documente de stare civila si de studii ceea ce releva o eventuala intentie de a ramane in strainatate.

Masurile dispuse de parat incalca atat dreptul la viata privata in privinta numitului S.F., drept prevazut de art. 17 din Pactul International cu privire la Drepturile Civile si Politice, dar si de Constitutia Romaniei in vigoare la acea data (din 1965), art. 33 referitoare la secretul corespondentei si convorbirilor telefonice.

Potrivit art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008 prin lucrator al Securitatii se intelege „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Masurile si actele indeplinite de parat demonstreaza ca acesta a desfasurat activitati care se incadreaza in dispozitiile actului normativ mai sus indicat.

Din conținutul înscrisurilor anterior analizate, rezultă că sunt îndeplinite condițiile art. 2 lit. a, pentru ca pârâtul să fie considerat lucrator al fostei Securități.

Nu are relevanta faptul ca paratul ar fi actionat in baza ordinelor si instructiunilor primite, ori a legilor in vigoare la acel moment, atata timp cat prin activitatea sa se incalca un drept fundamental prevazut de un tratat la care Romania era parte, precum si de Constitutia Romaniei.

Un ordin al superiorului contrar respectivelor prevederi nu poate fi considerat ca exonerator asa cum sustine paratul in intampinare.

Nu se poate retine nici sustinerea paratului in sensul ca activitatea sa era doar de cunoastere a faptelor care puneau in pericol siguranta statului, deoarece consemnarea unor aspecte din viata personala a persoanei indicate fara nicio legatura cu eventuale actiuni indreptate impotriva statului, demonstreaza contrariul.

Sustinerile reclamantului sunt probate cu inscrisurile invocate mai sus si probeaza ca paratul a desfasurat activitati prin care a ingradit un drept fundamental.

Drepturile pot fi restranse, insa intentia cetatenilor romane de a ramane in strainatate nu era determinata decat de dorinta de a trai intr-o societate in care drepturile fundamentale erau respectate si in care puteau duce o viata mai buna si in niciun caz de intentia de a organiza ori desfasura activitati indreptate impotriva siguranei nationale ori ordinii publice.

Mai mult afirmatia paratului din intampinare in sensul ca toti suspectii de activitati ostile statului roman trebuiau verificati, releva tocmai faptul ca acesta

are inradacinata adanc in constiinta opinia ca dorinta de a trai liber a unor cetateni romani inainte de 1989 trebuia asimilata cu o activitate ostila statului si nu cu ceea ce era in realitate, dorinta de a scapa de un regim totalitar.

Regimul impunea limite stricte in viata cetatenilor, limite ce vizau atat planul social, economic, politic, cultural etc.

Acesta era motivul principal al dorintei a numerosi cetateni de parasire a tarii si nicidecum ostilitatea fata ceea ce era romanesc.

Pe cale de consecință, pentru considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 11, rap. la art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008, va admite acțiunea și va constata că pârâtul a avut calitatea de lucrator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor OUG nr. 24/2008 (art. 2, 7, 8, 11, 13, 24) și sesizează Curtea Constituțională cu această excepție de neconstituționalitate.

Respinge excepțiile lipsei interesului și a lipsei calității procesuale active a reclamantului.

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII , cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3 împotriva pârâtului SAVONIA IOAN, cu domiciliul în Făgăraș, _____, jud. Brașov.

Constată calitatea de lucrător al Securității în ceea ce-l privește pe pârâtul SAVONIA IOAN, născut la data de 22.11.1958 în Copăcel, com. Hîrseni, jud. Brașov.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 22.02.2012.

PREȘEDINTE,
CRISTINA PETROVICI

GREFIER,
CARMEN MOLDOVEANU

Red. CP (5 ex)

